

Totta vai tarua?

Jussi Mattila
Toimitusjohtaja
Suomen Betoniyhdistys ry
jussi.mattila@betoniyhdistys.fi

Käteeni sattui viime toukokuussa lukematta jäänyt TM Rakennusmaailma. Sisältöön innosti tutustumaan vielä puolen vuoden jälkeenkin se, että kannen teksti lupasi lehdessä kirjoitettavan asiaa rakentamisen hiilijalanjäljestä. Ei muuta kuin tutkimaan sisällysluettelosta, mitä tavaraa olisi tarjolla.

Rakentamisen hiilijalanjälkeä ei sisällysluettelosta löytynyt. Sen sijaan kannen lupausten katteeksi oli tarjolla Hiilineutraali kesämökki -nimiseksi otsikoitu juttu. Siinä esiteltiin Saaristomeren kansallispuistossa sijaitsevalle ulkosaarelle toteutettava kesämökkiprojekti.

Jutusta kävi ilmi, että rakennuttajaperhe oli ympäristötietoinen. Siksi mökkihankkeessa oli kiinnitetty huomiota myös rakentamisen aiheuttamaan hiilijalanjälkeen. Jutun tekstiosuus oli tosin lyhyt, vain noin sivun verran. Siinä oli kuitenkin kerrottu muutaman eri rakennusmateriaalin valmistuksen aiheuttamista päästöistä. Näiden tietojen innoittamana perheen isäntä kertoi, että puurakenteisen mökin päästöt ovat pieniä. Sementtiä oli tarvittu onneksi tosi vähän, ainoastaan takan ja kesäkeittiön perustuksiin. Hieno! Ympäristö pelastuu.

Itse rakentamista oli analysoitu jo hieman perusteellisemmin. Oli laskettu, että rakentamisen aiheuttamista päästöistä "logistiikan" osuus oli 44 %, työmaasähkön 10 % ja loput 46 % oli peräisin rakennusmateriaalien valmistuksesta. Rakennuspaikan sijainnilla ulkosaareissa oli siis selvästi ollut oma vaikutuksensa hiilijalanjälkeen. Kulkeamisen päästöt olivat samaa luokkaa koko rakennuksen kaikkien rakennusmateriaalien valmistuksen tuottamien päästöjen kanssa. Ja tuo kulkemisenhan itse asiassa vasta alkaa, kun mökki saadaan valmiiksi ja käyttöön.

Perhe oli varmasti pyrkinyt ottamaan parhaansa mukaan rakentamisen ympäristöasiat huomioon. Muutama hiilijalanjälkeen vaikuttava seikka oli tosin jäänyt huomiotta. Ja saattaapa olla niin, että huomiotta jääneet seikat taitavat olla huomioon otettuja paljon merkittävämpiä.

Perheen kerrottiin pitävän kotiaan Sveitsissä. Liikkuminen mökille tapahtuu lentokoneella, yhdistettynä luultavasti molemmissa päissä auto-kyytiin. Lopuksi tarvitaan vielä mittava venematka. Koko matkan tupruaa ehtaa fossiilista hiilidioksidia – jokaisella mökkimatalla!

Perheen kerrottiin ehtivän käyttää kesämökkiään vain noin kuukauden ajan vuodessa. Lopun aikaa päällä ovat peruslämmöt ilmalämpöpumpun siivittämänä. Voi kuvitella, että sähköä kuluu ja hiilidioksidia syntyy tuossakin kohtuullisen paljon, erityisesti mökin yhden kuukauden käyttöön suhteutettuna.

Asuin- tai mökkipaikkaansa ei voi aina valita. Sen sijaan rakentamisessa voidaan tehdä – käytettävien materiaalien lisäksi – monia valintoja, joko ympäristön puolesta tai vastaan.

Jutun kuvituksesta kävi ilmi, että itse mökkirakennus oli vallitsevan tyylin mukaan räystäätön. Rimapintainen julkisivu oli maalattu näyttävästi pikimustaksi. Kaikkiaan hyvin tyylikäs rakennus. Tehdyt valinnat vain olivat julkisivun kestävyyyden kannalta pahimmat mahdolliset. Huoltomaalausta on luvassa reilusti alle kymmenen vuoden välein ja samalla saa luultavasti alkaa korjailla myös aurinгон paahtamaa rimoitusta. Lisäksi tällaisen julkisivupinnan saa saariston ahavan jäljiltä uusia ja muutaman kymmenen vuoden kuluttua. Rakennusmiehetkin kulkevat saareen siis myös jatkossa, luonnonvaroja kuluu ja hiilidioksidia pääsee. Kaiken katteeksi julkisivun musta väri saa aikaan sen, että ilmalämpöpumpulle lienee käyttöä myös kesäaikaan. Jos lomakelit ovat otolliset, viilennystarvetta riittää, ja hiilijalanjälki kasvaa edelleen.

P.S. – Ai mistä Linnunlaulun seisakkeelta?

Linnunlaulu sijaitsee radan varressa likimain Pasilan ja Helsingin rautatieasemien puolivälissä. Tämä rataosa lienee Suomen ruuhkaisin ja siksi Linnunlaulun kohdalla junat vartovat joskus hyvän tovin – parhaimmillaan yli puolikin tuntia. Siksi merkittävä osa tästäkin jutusta on ideoitu Linnunlaulun virtuaaliseisakkeella, kun matkustajia ei junasta poiskaan päästetä. Kyllä kävellen olisi joskus ollut paljon nopeammin perillä!

Toim. huom! Jussi Mattilan suositut kolumnit jatkuvat taas vuonna 2011. Ehkä toiselta junaseisakkeelta – tai matkalla Tampereelta Helsinkiin.

kolumni

Linnunlaulun seisakkeelta